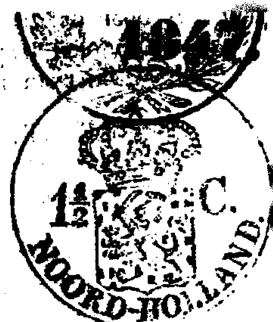
No. 118.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 3,00; voor de buitensteden *f* 3,50; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 1 APRIL.

Advertentien van acht regels en daar beneden worden tegen *f* 1,75 geplaatst; meer dan acht regels tegen 20 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 31 Maart.

Voor Ierland.

Van 29 Maart, 12 uur des namiddags.

Bedrag der vorige opgave f 29819,97

Door eenige ingezetenen van Lichtenvoorde bijeengebragt . . . . . . »	85,—	
Nog door tusschenkomst van den weleerw. heer Pastoor aan den Helder: Uit de bus in de kerk . . . . »	6,66½	
Van de zeer eerw. heer Pastoor in 't Veld »	25,—	
Van D. C. P. *Weinig maar uit een goed hart* . . . . »	0,50	
Van den eerw. heer T. H. v. D., R. K. Pastoor der Egmonden, de opbrengst eener collecte in de kerk van den H. Adelbertus *in festo Annuntiationis* B. M. V. *ten behoeve van Ierland* . . . . »	62,47½	
Van den Pastoor en R. K. Gemeente te Barneveld . . . . »	15,—	
Van S. V. een muntbillet . . . . . . »	10,—	
» eene Zelatrice . . . . »	4,—	*f* 208,61
Den 30 en 31 Maart is bij de Commissie voor Ierland, alhier gevestigd, (zie *de Tijd*, N°. 104) ingekomen:		
Brood voor Ierland uit de Gemeente A. bij A. »		60,—
1°. Bij den Heer Lux, President der Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo, te 's Gravenhage:		
a Nog uit de R. K. Gemeente te Wassenaar . . . . *f*	9,70	
b Van eene Zelatrice van den Levenden Rozekrans . . . . »	6,—	
c Nog uit de R. K. Gemeente te Noordwijkerhout . . . . »	1,65	
2°. Bij den heer Mr. Leesberg, Secretaris van voormelden Raad:		
Door tusschenkomst van den eerw. heer Janssen, te Groningen, als: Van de R. K. Gemeente den Hoorn *f* 22,- Van den heer S. *f* 10,- Van den heer Z. *f* 5,- Van N. N. *f* 10,- Van C. H. B. Prot. *f* 5,- Van den heer W. Prot. twee coupons *f* 4,95. Van een Israëliet *f* 1,47½. Van N. N. *f* 5,- Van N. N. *f* 1,- Te zamen »	64,42½	» 81,77½
	Totaal f	30170,38½

Tot Woensdag 31 Maart des middags ten 12 ure.

Het *Handelsblad* geeft in zijn nummer van heden een artikel over de kolonisatie van Borneo, dat wel niet veel om het lijf heeft, maar toch een enkel woord verdient.

Het is bekend, dat de heer Nahuys van Burgst c. s. aanvraag heeft gedaan, om eene kolonie op Borneo te beproeven. Het *Handelsblad* nu heeft berigt gekregen, dat de regering dat voorstel niet heeft verworpen, ook niet aangenomen, maar in overweging gehouden, om bepaaldelijk onderzoek te doen over de geschiktheid van Borneo voor eene Europesche kolonisatie.

Als men nu weet, dat hier te lande een onderzoek der regering nooit anders is geweest, dan eene fatsoenlijke manier om een plan te begraven, dan kan men begrijpen welke ruime stof tot vreugde het nu aangelegde onderzoek der regering heeft bezorgd aan het *Handelsblad*, dat openhartig en onschuldig belijdt vooringenomen te zijn met het plan van den heer Nahuys, en mogelijk meer nog met den heer Nahuys zelven.

Wij hebben niets tegen die vooringenomenheid in te brengen; het *Handelsblad* kan immers met hare sympathiën bedeelen wie het wil; maar wat ons bevreemt, is, dat van al de bezwaren, tegen de kolonisatie van Borneo ingebragt, het blad slechts een heeft gezien, dat eenigen schijn van grond heeft, namelijk het klimaat, dat toch eigenlijk, zoo zegt het, ook al geene zwarigheid zal opleveren op Borneo, waar het ondragelijk is, — hoezeer het klimaat een afgrijselijk bezwaar is en zijn moet in het *Handelsblad*, als er sprake is van landverhuizing naar Amerika. Wij gaan deze tegenstrijdigheid voorbij, en vragen, of de Nederlandsche beginselen van het Nederlandsche ministerie van koloniën geen bezwaar zullen opleveren? Bij voorbeeld de autocratie, waarvan het blad meestijds te regt zulk een doodvijand is? Meent het, dat de minister zijne opperheerschappij zal neêrleggen aan de voeten van den heer Nahuys, die er eene eer in stelt, om eerbiedig en onderworpen, den minister zoo vleijend pligtplegingen te maken, dat hij verdedigt, wat de minister voor onverdedigbaar schijnt te houden? En dan de godsdienstige vrijheid, om welke te erlangen, velen het land verlaten! Zal men kunnen goedvinden, die op Borneo te verleenen, als men op Java kosakkengeweld bezigt, om bisschoppen en priesters te verbannen?

Het is niet te verwonderen, dat het *Handelsblad* in zijne vooringenomenheid met het plan en den persoon van den heer Nahuijs daaraan niet heeft gedacht. Maar al moge het *Handelsblad*, in strijd met zijne beginselen, zulks over het hoofd zien; zij die het vaderland ontvlugten, om naar ziel en ligchaam elders meer welvaart en vrijheid te bekomen, dan Nederland hun geeft, zij zullen zich wel wachten al wat hun dierbaar is te gaan werpen in de willekeurige klaauwen van de Oostersche heerschappij. En wat gewordt er dan van het kolonisatie-plan?

De *Augsb. Zeitung* van 25 dezer bevat het volgend correspondentie-artikel uit den Neder-Rijn:

»Het schijnt buiten allen twijfel, dat tusschen Nederland en Pruissen thans drukke onderhandelingen worden gevoerd over gewigtige vraagstukken van handels-publiek. Voor heden wil ik slechts een punt aanroeren. De Nederlandsche Rijnspoorweg heeft voor het groote verkeer weinig te beduiden, zoo lang hij niet de beide groote Nederlandsche handelsteden, Amsterdam en Rotterdam met de Duitsche spoorwegen in verband brengt. Immers eerst dan kan de baan aan hare bestemming voldoen. Daarom werd aan de tegenwoordige maatschappij van actiehouders, bij de overdragt van den Nederlandschen Rijnspoorweg de verpligting opgelegd van binnen drie jaren ook de linie van Rotterdam naar Utrecht, alsmede die van Arnhem naar de Pruissische grenzen te voltooijen. De Nederlandsche regering was nog slechts met Pruissen niet overeen gekomen aangaande het punt aan de grenzen, waar de weg zich aan het Pruissisch spoorweg-stelsel zou aansluiten, en zulks had natuurlijk behooren vooraf te gaan. Na langdurige onderhandelingen heeft men eindelijk een voor Nederland weinig bevredigend resultaat bekomen. Te Babberich zal de spoorweg de grenzen doorsnijden, doch tegelijk zal op dat punt, midden op de baan, het breede Nederlandsche spoor in het smalle Duitsche spoor overgaan; ook daar zullen de goederen overgepakt worden en de visitatiën en grensformaliteiten plaats hebben — een zeer aangenaam vooruitzigt voor de reizigers. Aan de Belgisch-Pruissche grenzen daarentegen heeft niet het geringste oponthoud plaats; het spoor blijft hetzelfde; dezelfde treinen vervolgen hunnen weg; van overladen is er geen sprake, en de goederenwagens komen geplombeerd te Aken aan, alwaar de bevoegde ambtenaar zich eerst daarmede onledig houdt. Dit heeft de Nederlandsche regering met hare *byzondere* spoorwijdte zoo gewild, en Pruissen zal zich onder de tegenwoordige omstandigheden niet willen beijveren, om hare misslagen te helpen goed maken. Ja, de maatschappij, die zich te Wesel gevormd had om den Nederlandschen spoorweg op het Pruissisch gebied tot aan de Rhijn-Weser-spoorlinie te vervolgen, heeft zich weder ontbonden, en alzoo is de aansluiting van den Nederlandschen Rijn-spoorweg aan het Pruissisch spoorwegstelsel op nieuw eene vraag geworden, waarvan de beantwoording nog lang achterwege kan blijven. De Hollanders beginnen reeds te vreezen, dat de Pruisische regering hierin een der middelen zal zien om concessiën te bekomen, gelijk die, welke Nederland aan België heeft toegestaan, en dat op nieuw wijdloopige onderhandelingen zullen worden gevoerd, waardoor een kostbare tijd zal verloren gaan, terwijl België voortgaat om door dagelijksche verbeteringen, toenemende bedrijvigheid en begunstiging van het verkeer van zijnen spoorweg, zijnen Rijnhandel uit te breiden en te bevestigen. Natuurlijkerwijze heerscht hierover bij den Nederlandschen handelstand, doch voornamelijk bij de actie-houders van den Rijn-spoorweg eene niet geringe misnoegdheid, welke zich inzonderheid tegen den Nederlandschen minister van buitenlandsche zaken, den heer de la Sarraz, lucht geeft. Ook hebben de Engelsche deelhebbers zich nog kort geleden in eene in Engeland gehoudene bijeenkomst, over herhaald verzuim en nalatigheid der Nederlandsche regering luid beklaagd."

Wij vernemen, dat een onbekende, aan het weldadig Zeemans-fonds, toebehoorende aan het Collegie *Zeemans-Hoop*, dezer dagen een geschenk van *een duizend gulden* heeft gedaan. Dit is reeds de derde maal, dat die edele gever zoodanig mild geschenk van jaar tot jaar herhaalt. Deze daad is te lofwaardiger, daar, naar wij vernemen, de gever zijne naam zelfs aan het Bestuur van gezegd Collegie niet kenbaar maakt, zoodat dit Bestuur aan hem niet eens den dank kan betuigen, dien het hem zoo gaarne bragt. (*Amst. C.*)

's GRAVENHAGE, 30 Maart. Heden morgen is nopens den toestand van Z. M. den Koning, uitgegeven het volgende bulletin:

»Den dag van gisteren heeft Z. M. de Koning zeer rustig doorgebragt; en gedurende den nacht heeft H. D. nu en dan geslapen tot tegen den morgen, wanneer zich zeer geringe koortsbewegingen vertoond hebben."

's Hage, 30 Maart 1847. (get.) Everard.
Beckers.

(*des avonds*). Er is heden namiddag en avond geen nader bulletin nopens den toestand van Z. M. den Koning uitgegeven, doch uit al hetgeen dienaangaande heden met eenige zekerheid heeft kunnen worden vernomen, mag men gelukkig afleiden, dat Hoogstdeszelfs gezondheid heden eenigzins is vorbeterd en het met 's Konings herstel langzamerhand vooruitgaat.

Wij hebben per *Electro-Magnetische Telegraaf* ontvangen het volgende bulletin van heden 1 uur namiddag:

»De koortsbewegingen, die Z. M. gisteren gehad heeft, hebben slechts eenige uren aangehouden, Z. M. is een groot deel van den dag opgeweest, en heeft heden nacht verscheidene uren wel geslapen. Als de gunstige toestand van Z. M. voortduurt, dan wordt morgen geen bulletin uitgegeven."

• De minister van marine heeft ter kennis van de ouders of voogden gebragt, die voor hunne zonen of pupilen de admissie op het koninklijk instituut voor de marine te Medenblik reeds hebben verzocht of alsnog wenschen te erlangen, dat er, van 1 Junij af te Medenblik een examen van adspiranten hiertoe zal plaats hebben, en dat, om daartoe te worden toegelaten, men zich bij request aan het departement van marine, vóór of uiterlijk op 1 Mei aanstaande zal moeten aanmelden, met overlegging van de vereischte bescheiden, welk request zal moeten aanduiden den naam, den stand of het beroep, de woonplaats, de geboorteplaats en godsdienst van den vader en de moeder, of van de voogden, alsmede het bepaald verlangen, dat de jongeling voor de zeedienst worde opgeleid, met bijvoeging van de navolgende stukken: 1°. Een certificaat van het bestuur der woonplaats van de ouders of voogden, waaruit blijkt, hoe lang zij aldaar gedomicilieërd zijn geweest; 2°. de geboorteacte van den adspirant; 3°. eene verklaring eens geneesheers, inhoudende, dat de adspirant gevaccineerd is of de kinderpokken heeft gehad. Al de overige voor hen benoodigde inlichtingen zijn aangewezen in de aankondiging van 18 April 1838, destijds geïnsereerd in de *Staats-Courant*.

ROTTERDAM, 29 Maart. Heden is alhier het nieuw gebouwde magazijn van manufacturen van den heer A. Sinkel geopend. Dit gebouw kan allezins, met de door dien heer in verschillende steden gestichte magazijnen, worden gelijk gesteld. Naar wij vernemen, is het plan ontworpen door den architect Th. Molkenboer, te Leiden, en het geheele werk aangenomen en uitgevoerd door de heeren C. de Haas en Zoon, W. Bull en Verwaijen, Mrs. timmerlieden, alhier. (*N. R. C.*)

— Aan het kantoor der hypotheken op het vasteland alhier heeft even na middernacht eene brutale inbraak plaats gehad. Op het kantoor zelf heeft men eene lade opengebroken en *f* 4 à 500 aan geldswaarde medegenomen. De inbraak schijnt door een raam te zijn bewerkstelligd, en de bel, die van het blind is losgewrongen,

is door de dieven ook niet achtergelaten. De ledige lade is op een trap in de Baan teruggevonden. De policie heeft hiervan niets op het spoor.

UTRECHT, 29 Maart. Er zijn op onze Palmmarkt minder paarden dan gewoonlijk aangebragt. De aanwezige beliepen omstreeks 1000 stuks. Vóór de markt, en bepaaldelijk Vrijdag en Zaturdag, zijn door de Fransche kooplieden, welke in bijzonder grooten getale opgekomen waren, zeer veel goede paarden tegen hooge prijzen opgekocht. De partikuliere handel is onbelangrijk geweest; de prijzen waren in het algemeen hoog.

BATAVIA, 31 Jan. 1847. Omtrent Bali meldt men, dat de onvriendelijke gezindheid der pas overwonnen vorsten van dat eiland blijft aanhouden; verschansingen werden in de nabijheid van het Nederlandsch fort te Beliling opgeworpen. De gemeenschap tusschen de bevolking en de bezetting dier sterkte is belemmerd. De gezondheidstoestand onzer troepen bleef ongunstig, zoodat aanhoudende vervangingen noodig waren. Het fort, waarover het bevel, na het vertrek van den later overleden kapitein de Korte, was opgedragen geworden aan den kapitein Schwenck, was in voldoenden staat van tegenweer tegen elken vijandelijken aanval der bevolking.

Pogingen, door middel van Balinesche zendelingen in het werk gesteld, ten einde de vorsten van Lombok van de zijde van het Nederlandsch gouvernement af te trekken, waren ten eenemale mislukt. Ook naar Singapoer waren zendelingen afgevaardigd, doch de Britsche autoriteiten schijnen hen te hebben begrijpelijk gemaakt, dat zij van dien kant geene hulp te wachten hadden en dat stille onderwerping aan het gesloten traktaat, de veiligste partij was. Overigens was de vorst van Beliling druk bezig met het herstellen van zijn gedurende de laatste expeditie vernield paleis (Kraton) te Singaradja, daartoe gedreven door het volksgeloof, dat, bij niet bewoning van denzelven, gedurende meer dan een jaar, het geheele vorstelijk geslacht uitsterft.

Het volk gaf op Bali alle blijken van vredesgezindheid. De zucht naar oorlog bestond uitsluitend bij de hoofden. Inmiddels werden de bepalingen van het verdrag omtrent de afschaffing van het strandregt stiptelijk door de bevolking in acht genomen, vermits twee gestrande Nederlandsche vaartuigen alle hulp ondervonden en geene plundering ondergingen.

Van Makasser waren berigten ontvangen, dat de zeeroovers die wateren weder onveilig maken. Zij schijnen te huis te hooren te Magindanao en op de Sooloo-Eilanden.

De gouverneur van Makasser had in den loop der maand November jl. een bezoek afgelegd bij den vorst van Sidenring, welke dien opzigtens reeds een jaar geleden zijn verlangen had te kennen gegeven. Ook was in dezelfde maand op Makasser aangekomen de Sultan van Sumbawa, met het doel, om de door het Nederlandsche gouvernement met zijne voorzaten gesloten traktaten te vernieuwen.

Onze tijdingen van Borneo maken van geene bijzonder gewigtige voorvallen melding. De regerende vorst van Sambas was op den 19den December jl. in den ouderdom van 73 jaren overleden en door den jongen Sultan Ratoe Negara, overeenkomstig de door het Nederlandsche gouvernement gemaakte bepalingen, opgevolgd geworden. Laatstgemelde had bij zijne inhuldiging den door wijlen zijnen grootvader gevoerden naam van Aboe Bakar Tadjoedin aangenomen.

Het is bekend dat de Oosterling zelden zijnen meerderen nadert, zonder hem een klein geschenk als teeken van eerbied aan te bieden. Die geschenken zijn steeds van zeer geringe waarde, zoo als vruchten, gevogelte, enz. Dezelve te weigeren zou strijden tegen het algemeen gebruik. Eenige maanden geleden onving een ambtenaar een klein kistje met thee. Bij de opening werd het bevonden ook nog *f* 4000 in bankpapier te bevatten. Pligtmatig werd die som overgeleverd aan het gouvernement. De gouverneur-generaal heeft dezelve ter beschikking gesteld van de Protestantsche en Roomsch Catholieke Weeshuizen. (*Utr. Avondp.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 Maart. De heer de Lamoricière is door Z. M. en de koninklijke familie in bijzonder gehoor ontvangen, en heeft hun zijn aanstaand huwelijk medegedeeld. "Generaal, zeide de koning tot hem, gij hebt daar eene nieuwe overwinning behaald." Z. M. maakte hiermede eene toespeling op de familie van de bruid, welke tot de legitimisten behoort, zoodat er met dit huwelijk eene hereeniging van partijen zal plaats hebben.

— Sinds eenigen tijd bevindt Mevr. de hertogin van Orleans zich ongesteld. De oorzaak harer kwaal is gelegen in eene slapeloosheid, die door niets dan door sterkwerkende geneesmiddelen kan worden overwonnen.

— Dezen morgen liep hier het gerucht in de passage l'Opera, dat koning Karel-Albert van Sardinië dezer dage gevaar had geloopen van door vergif om het leven te komen.

— De Minister van landbouw en koophandel heeft een prijs van 3000 fr. uitgeschreven, ter aanmoediging van de aankweeking der aardappelen, door poting en van de te nemen proeven om den terugkeer der ziekte te voorkomen.

— Volgens de *Union Monarchique* schijnt het nagenoeg zeker, dat de graaf Bresson en de graaf de Sainte-Aulaire niet naar hunne posten zullen terugkeeren. Men verzekert, daarentegen, dat de heer de Barante den heer de Sainte-Aulaire te Londen zal vervangen en dat deze diplomaat zelf tot opvolger te St. Petersburg zal hebben graaf Bresson, die sinds geruimen tijd naar het gezantschap van Rusland heeft verlangd. Men zegt nog niet, welke functiën de heer de Sainte-Aulaire zal geroepen worden te bekleeden.

— Het gerezen geschil tusschen de Ottomanische Porte en Frankrijk, ten aanzien der officieele ontvangst te Parijs van den Bey van Tunis, schijnt te Konstantinopel beslegt te zijn, tengevolge van de deswege gewisselde verklaringen tusschen den baron de Bourqueney, Fransch gezant en Reschid-Pacha, minister van buitenl. zaken van den Sultan.

— De *Univers* schetst in eenige trekken de ongehoorde onverdraagzaamheid der Universiteit in Frankrijk. Dit weinige zal voldoende zijn, om over dit ongehoord despotisme te oordeelen:

»Het monopolie vervolgt de reeks zijner tergende handelingen en schandelijke aanmatiging op het terrein van het lager onderwijs. Met zijne hatelijke vitterijen en zijne geregtelijke vervolgingen, zal het niets onbeproefd laten om de wet van 1833 binnen kort geheel te doen ontaarden en ondragelijk te maken. Deze wet, uitgelegd zooals men die elken dag uitlegt, in plaats van het charter van het volks onderwijs te zijn ingevolge de uitdrukkingen van den wetgever, en aan de vrijheid bij het onderwijs eene eerste plaats te verleenen, — die wet zou op deze wijze niets meer zijn dan een onding, dat men naar willekeur zou kunnen behandelen en verdraaijen.

»Voor eenige maanden heeft het den minister van openbaar onderwijs goed gedacht, met behulp van een besluit van het oppergeregtshof, zich op nieuw een algemeene bevoegdheid aan te matigen tot het verleenen van eene voorloopige autorisatie aan de houders van kostscholen, welke bevoegdheid hem juist bij de wet van 1833, handelende over inrigtingen van onderwijs van welken aard ook, was ontkomen.

»Later werd in eene der steden der provinciën door de correctioneele regtbank veroordeeld een achtenswaardig geestelijke, voorzien van alle wettig te vorderen voorwaarden voor het geven van lager onderwijs, maar schuldig bevonden aan het onvergeeflijk misdrijf van zich eenigermate te hebben gewaagd in het middelbaar onderwijs, vermits hij (o gruwel!), uit genegenheid en om niet, aan twee of drie leerlingen een paar woorden Latijn geleerd had.

»Er is echter nog meer. Eene arme vrouw in het departement Côtes-du-Nord is dezer dage door de regtbank van Saint-Brieuc veroordeeld tot eene geldboete, als zijnde door den onder-inspecteur der lagere scholen bevonden, onder het snorren van haar spinnewiel, aan eenige kleine kinderen van haar dorp de beginselen der Christelijke leering, en der Christelijke leering alleen, te onderwijzen. Hoe onschuldig, hoe weinig omvattend dit onderrigt ook was, het heeft echter het scherpziend oog van den onder-inspecteur niet kunnen ontgaan. In het vonnis van de regtbank las men:

»Overwegende dat de bedoelde (73 jarige) vrouw gewoonlijk kinderen van beider kunne bij zich vereenigt, om hun den catechismus te leeren, en overwegende, dat dit onderrigt deel maakt van de takken van lager onderwijs in het programma vermeld, zoo volgt daaruit, *dat de beklaagde school houdt*, enz." Wij voegen hier niets meer bij. Zulke daadzaken hebben geene commentariën noodig.

MADRID, 24 Maart. Heden loopt het gerucht, dat ons gouvernement ter zake van de moeijelijkheden, waarin het zich bevindt, de hertogin de Rianzarès, (koningin Maria Christina) per telegraaf van Parijs terug ontboden heeft.

— De *Heraldo* wederspreekt het verspreid gerucht, dat er sprake was, om den Koning te magtigen, de aangelegenheden van den staat te besturen, ingeval de Koningin ongesteld mogt zijn; alsmede van het terugkeeren der Koningin-moeder te Madrid en van de komst van den hertog de Montpensier in deze stad.

— Naar luid van een brief, gerigt aan *El Tiempo*, zouden vrij ernstige onlusten te San Jago zijn uitgebarsten, ten gevolge van de duurte der levensmiddelen. Een alcade zou zijn gewond, alsmede een lid der burgerwacht en een grenadier. Hetzelfde dagblad spreekt ook van eenige onlusten, die den 17 dezer te Vigo zouden zijn uitgebarsten, ter oorzake van het uitvoeren van granen. De gezagvoerders zouden de inlading verboden hebben, en den 15 zou een Engelsch fregat in de haven zijn gekomen, om zich te beklagen over dezen maatregel en over de schade, die daardoor aan den Engelschen del werd toegebragt, vermits vele schepen van die zich in de haven van Vigo bevonden om graan nemen, op het oogenblik van dat verbod. Twee a Engelsche oorlogsvaartuigen werden nog verwacht, e vreesde voor de gevolgen van dat conflict. De ge Sierra zou aan de ajuntamiento hebben verklaard, er voor instond, dat de openbare rust niet zou w verstoord.

— Berigten uit Lissabon zijn zonder eenig staatk belang. Tusschen de opstandelingen en de konin troepen heeft geen later gevecht plaats gegrepen.

ENGELAND.

LONDEN, 27 Maart. H. M. de Koningin be zich weder in gezegende omstandigheid; de tijd bevalling wordt in Augustus te gemoet gezien.

— De beide Carlistische generaals Cabrera en Eli vinden zich in Londen om de bevelen van den van Montemolin te ontvangen. Alles zal er van af gen, of er voor de onderneming geld genoeg bijee bragt zal kunnen worden. Is dit het geval, dan sc het stijdstip daartoe in April bepaald te zijn, en Ca dezelve in Katalonie, Arragon en Valencia te zullen sturen, terwijl het beleid der zaken in Navarre e Baskische provincien aan Elio en dat in de beide K lien aan Arroijs toevertrouwd zal worden.

— Een Iersch dagblad deelt de volgende bijzonderhe mede over Lola Montès. Deze danseres, sedert een tijd zoo berucht, is niet in Spanje, maar in Ier geboren. Haar vader was een Spanjaard, hare mo eene zekere miss Watson uit Dublin. Door hare ou mede naar Madrid genomen, huwde zij daar een Spa schen officier, thans overleden. Dit huwelijk was gelukkig.

Lola Montès liet zich door een rijken Ier schak die haar naar Dublin voerde. Door haren bescherm verlaten, beoefende zij de danskunst, en maakte, on den naam van miss Betsy Watson, veel opgang in schouwburg van Dublin. In de groote opera te Pa was zij minder gelukkig, maar haar début in den schou burg van de Porte-Saint-Martin was vrij schitterend. den dood van den heer Dujarrier, die haar een zienlijk gedeelte van zijn vermogen naliet, besloot z hare omzwervingen in het Noorden weder te hervatt Reeds voor dat Lola Montès van Dublin naar Parijs kwa was zij in aanraking geweest met de policie van Dub en van Warschau. Dezer dagen heeft zij zich, naar h schijnt, voor altijd te Munchen gevestigd. Men ke hare betrekking tot den koning van Beijeren. De koni heeft in zijn palcis te Munchen eene kostbare galerij do in orde brengen en met karmozijn rood fluweel beha gen. Er bevinden zich daarin slechts twaalf portrett van een ovalen vorm en in prachtig vergulde lijsten. Ied dezer portretten is het afbeeldsel van ééne der vrouwe die koning Lodewijk in de verschillende tijdvakken va zijne jeugd en van zijnen ouderdom onderscheiden ha

Het portret van Lola Montès bevindt er zich n niet, hetzij door eene bijgeloovige vreeze weêrhouden daar zij de *dertiende* zijn zal, hetzij dat zij niet a het hof wil verschijnen, al ware het ook slechts i beeldtenis, alvorens den titel van gravin van Sternheit bekomen te hebben.

De gezant van Beijeren te Londen en de attache zijner legatie worden dagelijks door een menigte bewo deraars van de vroegere miss Betsy Watson lastig ge vallen; ieder hunner wil eenige gunst in Beijeren ver werven, door de protectie van Lola Montès.

Tijdingen van Montevideo, dd. 29 Januarij, melden dat tusschen Rivera en Oribo een ernstig gevecht heeft plaats gehad, waarin eerstgemelde geheel is verslagen.

Per *Pauline*, van Rio Janeiro te Havre aangekomen, verneemt men, dat het vaartuig *la Mutine* te Buenos Ayres de orders van de gouvernementen van Frankrijk en Engeland voor den heer Goso Ouseley en den baron Deffaudis had aangebragt, betreffende de onderteekening van het bewuste tractaat van den heer Hood.

— Het getal landverhuizers, hetwelk in het vorige jaar in de Vereenigde Staten is aangekomen, beloopt 158,648, waarvan er in 340 schepen 52,325 in de haven van New York aankwamen. Onder deze waren van Rotterdam vervoerd in 18 schepen 1,990 passagiers, en van Amsterdam in 3 schepen 316 passagiers.

DUITSCHLAND.

KEULEN 27 Maart. Uit Breslau wordt gemeld, dat aldaar den 23 Maart vrij ernstige onlusten zijn uitgebarsten, vermits de werklieden aan wien men een weinig werk had verschaft, gedurende het ongunstig jaargetijde, doch die thans weder waren afgedankt, hierover tot buitensporigheden waren vervallen. Men heeft de hulp van de gewapende magt moeten inroepen om de onlusten te beteugelen, hetwelk, naar luid der *Deutsche Algem. Ztg.* niet zonder bloedstorten heeft kunnen geschieden.

— De *Kölln. Ztg.* zegt, dat de graanoogst in de Rijn-provinciën een zeer gunstigen uitslag belooft. Tarwe

en Rogge staan heerlijk te veld. De wintergarst heeft van de koude veel minder geleden dan men had gevreesd. De gemeentebesturen hebben aan de landbouwers den raad gegeven van vroege groenten te zaaijen, ten einde met meer gemak den oogst der granen te kunnen afwachten.

— De *Dusseld. Ztg.* wil weten, dat het verdrag, waardoor het groot-hertogdom Luxemburg zich bij de Tolvereeniging aangesloten heeft, nog voor een aantal jaren is verlengd geworden.

— De afgevaardigden tot den Landdag uit de Pruissische Rijnprovincie, hebben met eene groote meerderheid besloten, om den vereenigden Landdag als rijksstenden, voor competent te verklaren. Evenwel zullen zij tegen alle verordeningen van den Landdag, welke tegen de regten en belangen van hun land mogten indruisschen, zich krachtdadig verzetten.

MUNCHEN, 25 Maart. Een brief »van den Isar," in de *Weser Ztg.* behelst het volgende. Het hoofd van het onlangs opgerigt ministerie voor de zaken van eeredienst en onderwijs, de vrijheer v. Zu-Rhein, heeft ter gelegenheid van de opwachtingen, die hem onlangs door geleerde corporatiën en autoriteiten werden gemaakt, bepaaldelijk verklaard, dat dezelfde grondstellingen en dezelfde gezindheid, die hem als lid der kamer (rijks raad) op den laatsten landdag gekenschetst hebben, ook de gedragslijn zijn zouden, waarnaar hij ook als minister handelen zou. Met bijzonderen nadruk verklaarde hij bovendien, een *constitutioneel* minister te zijn en dat hij ook als zoodanig zijne portefeuille zou weten te handhaven.

BERN, 15 Maart. Onze regeringsraad heeft eene proclamatie uitgevaardigd ten einde de gemoederen te bedaren wegens de benoeming van den atheïst Dr. Zeller tot Prof. der theologie. Men leest daarin: »Medeburgers! uwe bezorgdheid berust op bedrog en dwaling; uwe onrust is geheel zonder grond. Volgens onze innigste overtuiging wordt noch de kerk, noch ons zedelijk-godsdienstig aanzijn door de bemoeijingen van dien man in gevaar gebragt. (??) Uw vertrouwen is onze kracht (wie zou er aan twijfelen?) en onze eensgezindheid is de uitdrukkelijke voorwaarde van eene toekomst van welvaart en geluk voor ons Zwitsersch vaderland." — »Een nieuw *naamloos* geschrift is ten voordeele van Dr. Zeller in het licht verschenen. Ook wordt de regering door sommige studenten ondersteund. De *Eidgenoss. Zeit.* stelt als eene bemiddeling voor, Dr. Zeller van de theologische naar de philosophische faculteit over te brengen.

De Academische senaat heeft met 20 tegen 3 stemmen besloten in de zaak onzijdig te blijven.

Naar luid der *Churer Zeitung* heeft de Koning van Sardinië in den vrijen uitvoer van granen bewilligd naar de aangrenzende Zwitsersche kantons.

Uit Athene wordt dd. 14 Maart gemeld, dat Z. K. H. de Kroonprins van Beijeren den avond te voren behouden in den Piræus is aangekomen, en aldaar door zijnen koninklijken broeder op het hartelijkst is ontvangen. Ten gevolge van de versterking der Turksche troepen aan de grenzen van Griekenland, worden alle verlofgangers der Grieksche grenskorpsen opgeroepen. In de geweerfabrieken der hoofdstad en van geheel het rijk heerscht de grootste bedrijvigheid. Van alle kanten schijnt men zich tot een oorlog met Turkije uit te rusten. De berigtgever van de *Augsb. Ztg.*, waaraan deze tijding is ontleend, voegt er hij, dat de Grieksche bevolking, sinds dat het ultimatum van Turkije bekend is geworden, van ongeduld brandt, om den hoon te wreken, die der natie in den persoon van hare regering is aangedaan.

Intusschen blijven ten gevolge dezer onrustbarende berigten vele kustvaarders weg en is daardoor de prijs van eenige handels-artikelen, o. a. der olie, 50 pCt. gerezen. De handel in granen neemt evenwel dagelijks toe, waardoor belangrijke sommen naar dit rijk vloeijen, die veel zullen bijdragen tot hermunting van het geld, die sedert lang verwacht wordt.

Men meldt uit Alexandrië het volgende: Het Aziatisch genootschap te Parijs, tot afschaffing der slavernij, heeft onderscheidene Turken van hoogen rang, waaronder Achmet Pacha, de neef des onderkonings, met het honorair-lidmaatschap vereerd, ofschoon men nog niet heeft vernomen, dat zij van hunne talrijke zwarte en blanke slaven aan één enkelen de vrijheid geschonken hebben.

ITALIE.

ROME, 23 Maart. Het besluit der pausselijke regering betreffende de regeling van een *raad van censuur* is van den volgenden inhoud:

»Pascal Gizzi, kardinaal-priester der H. Roomsche Kerk, onder den titel der H. Prudentiana, secretaris van staat van Z. H. Pius IX.

»Vermits de drukpers van de nieuwere uitvindingen het meest in staat is het vermogen der taal te doen toenemen, en zoowel weldaden als rampen, waarheden als dwalingen te verspreiden, was zij van den aanvang af het voorwerp der ijverigste bezorgdheid van de zijde der pausen, niet alleen om haren wettigen vooruitgang te bevorderen, maar ook om de gevaren tegen te gaan, waartoe zij aanleiding geeft. Als een roemrijk gedenkteeken dezer dubbele waakzaamheid moet men van de eene zijde gewag maken van de drukkerijen, die te Rome eene zoo hooge mate van beroemdheid hebben verkregen onder de bescherming der pausen, en buiten Rome onder die der bisschoppen; van de andere zijde moet men gewagen van de wijze verordeningen, daargesteld om de misbruiken dier edele kunst te beteugelen en om te beletten, dat, terwijl zij aan den menschelijken geest nieuwe hulpbronnen aanwees en haar met nieuwe wetenschappen verrijkte, zij niet tevens dienen zou om het geloof te vervalschen of de zeden der volkeren te bederven.

»De vorm dier wetten moest echter van tijd tot tijd achtervolgens eenige wijzigingen ondergaan, naarmate door het toenemend aantal schrijvers en der gedrukte boeken het onderzoek te langzaam of te onvolledig werd, vermits er slechts weinige censors waren, aan wie die zorg aanvankelijk was toevertrouwd. Ten einde aan deze ongelegenheid te gemoet te komen, en de censuur zekerder en meer afdoende te maken, liet Paus Leo XII, heilrijker gedachtenis, door zijn Cardinaal-Vicaris het edict van 18 Augustus 1825 uitvaardigen. Het is de meening van zijn doorluchtigen opvolger, den thans regerenden Paus, dit edict in kracht te houden, voor zoo veel hetzelve betrekking heeft op de wetenschappelijke, zedelijke en godsdienstige censuur.

»Wat de staatkundige censuur aangaat, datzelfde edict § 8 van hoofdstuk I bevat, dat elk geschrift voor den druk bestemd, waardoor klagten zouden kunnen ontstaan van vreemde gouvernementen, of die in den staat gevaarlijke twisten zouden kunnen te weeg brengen, niet mogt worden uitgegeven, zonder voorafgaande toestemming der staats-secretarie.

»Doch, heden ten dage zijn de geschriften, waarin middellijk of onmiddellijk, in hun geheel of gedeeltelijk stoffen behandeld worden, die op staatkunde betrekking hebben, als een gevolg van de behoeften dezer eeuw, zoo zeer in getal toegenomen, dat het der staatssecretarie onmogelijk is geworden om aan alle aanvragen met dien spoed te voldoen als door de schrijvers natuurlijkerwijze wordt verlangd.

»Diensvolgens heeft Z. H., bezield met het verlangen, dat deze moeijelijkheid noch eene billijke persvrijheid mogt belemmeren, noch haar in eene verderfelijke losbandigheid mogt doen ontaarden, na ingenomen raad der bevoegde autoriteiten, ons gelast op de navolgende wijze, zoowel in Rome als in de provinciën, een raad van censuur in te stellen, aan welken de gewone kerkelijke censors voortaan alle staatkundige geschriften zullen moeten toezenden, na ze alvorens zelf te hebben ingezien om zich te overtuigen, dat zij niets bevatten in strijd met de godsdienst, de gezonde zedeleer en de voorschriften der Kerk.

»Ter uitvoering van dien oppersten wil, en met de hooge goedkeuring van Z. H., hebben wij het volgend reglement uitgevaardigd:

HOOFDSTUK I. — *Van den raad van censuur.*

»1°. De raad van censuur te Rome zal worden voorgezeten door den Eerw. P. Maestro del S. Palazzi, en zal slechts uit vijf leden mogen bestaan, door Z. H. uit de uitstekendste letterkundigen te kiezen;

»2°. In de hoofdplaatsen der provinciën, zal de raad bestaan uit twee censors, eveneens door Z. H. te benoemen op de voordragt van het opperhoofd der provincie, die de functie van voorzitter zal waarnemen;

»3°. De raadsleden zullen voor de helft alle vijf jaren vervangen worden, en wel de eerste maal door middel van het lot. Zij zullen echter in functie kunnen blijven op uitdrukkelijk verlangen van Z. H.;

»4°. De raadsleden zullen de verschillende wetenschappelijke of staatkundige stoffen van ieder dagblad of van elk ander geschrift, dat aan hun onderzoek onderworpen wordt, onder elkander verdeelen volgens de orde en rangschikking, daarin door den president voorgeschreven. Indien de beslissing van een raadslid het al of niet bestaan geldt van het geschrift, dat aan zijn onderzoek is voorgelegd, dan kan hij zijne meening onderwerpen aan die van den geheelen raad, gelijk het evenzeer aan ieder raadslid vrij staat die zaken aan den geheelen vereenigden raad te onderwerpen, waarover hij zich niet bevoegd mogt achten alleen veilig uitspraak te doen;

»5°. De raad van censuur te Rome zal zonder appèl uitspraak doen volgens de hieronder aangeduide regels, en onder zijne eigene verantwoordelijkheid tegenover het gouvernement, aangaande alle vraagstukken, die dezelven zullen worden voorgedragen.

»6°. De stem der censors in de provinciën zal, in geval van verdeeldheid, worden onderworpen aan het oordeel van den president, hetwelk zonder appèl zal zijn, wanneer het dagbladartikelen en gelegenheidsgeschriften geldt; maar indien het werken van grooter belang betreft, dan zal de president zelf van zijnen raad zich op dien van Rome beroepen.

7°. Een geschrift voor den Raad van Rome verworpen, zal aan geen der provinciale raden mogen worden aangeboden, en alle goedkeuring op deze wijze verkregen zal niet geldend zijn.

HOOFDSTUK II. — *Regels door den raad van censuur te volgen.*

»1°. De raad van censuur zal geen dagblad of eenig ander nieuw tijdschrift mogen goedkeuren, zonder vooraf de algemeene directie der politie daarin te kennen, die schriftelijk de gevraagde vergunning zal verleenen, na opgave van de stoffen, die door het dagblad zullen worden behandeld, van de namen zijner voornaamste medewerkers, van de wijze van uitgave, van deszelfs middelen van bestaan, en nadat een verantwoordelijke uitgever eene geëvenredigde som tot waarborg zal hebben gestort voor de strikte naleving van de wetten op de drukpers.

»2°. Het zal geoorloofd zijn, te behandelen, ieder onderwerp van wetenschap, letteren en kunst, dagelijksche geschiedenis en de aangelegenheden betreffende het openbaar beheer, onder den waarborg, die hieronder nader wordt aangeduid; alsmede alles wat kan bijdragen tot den vooruitgang van den akkerbouw, de industrie, den handel de scheepvaart en de onderneming van publieke werken. Ook zal het vrijstaan om de gouvernements-acten over te nemen, nadat zij reeds in het officieele dagblad zijn bekend gemaakt; voorts om de aankondigingen van godsdienst-plegtigheden, van de openbare schouwburgen, van de gedrukte of ter perse zijnde werken en andere berigten te plaatsen, uitgenomen de aankondigingen, welke op de regtspraak betrekking hebben, zich daarin altijd gedragende overeenkomstig de bepaling van het reglement op het zegel en der registratie dd. 29 December 1827, artikel 219, voor welker uitvoering de bevoegde autoriteiten moeten zorg dragen.

»3°. Zijn verboden niet alleen stukken, welke zouden kunnen strekken tot minachting van de godsdienst, van de kerk, hare waardigheden en hare bedienaren, maar ook al wat de eer der overheidspersonen, van het leger, der familiën en der burgers, der vreemde gouvernementen en mogendheden, der regerende vorstelijke geslachten en hunne openbare vertegenwoordigers zou kunnen beleedigen.

»4°. Is insgelijks verboden, ieder artikel, waardoor de handelingen, formaliteiten en instellingen van het pausselijk gouvernement, bij de onderdanen van den staat in een hatelijk daglicht zouden worden gesteld, of waardoor partijschappen opgewekt of volksbewegingen tegen de bestaande wetten konden veroorzaakt worden.

»5°. Het is insgelijks verboden, door middel van de pers openbaar te maken de redevoeringen, uitgesproken in vergaderingen, waartoe geene wettelijke vergunning is verleend.

»6°. De raad zal gehouden zijn om het gouvernement te waarschuwen, zoo dikwijls het in druk verschenene niet gelijkluidend mogt zijn met het goedgekeurde handschrift. Op het verslag van den raad, en na de verdediging der beschuldigden, zal door het O. M. worden overgegaan tot het toepassen der straf, óf tegen den verantwoordelijken uitgever, indien het geautoriseerde dagbladen geldt, óf, in de andere gevallen, tegen de drukkers en verspreiders dezer geschriften. Die straf zal bestaan in het in beslag nemen der exemplaren en in eene geldboete, die van 10 tot 100 kroonen kan verschillen, alsmede in de tijdelijke schorsing van de onderneming der beklaagden, indien zij zich bij herhaling daaraan schuldig maken.

»En zulks onverminderd de crimineele en burgerlijke vervolging, die de beleedigde partijen krachtens de bestaande wetten en naar gelang van den aard van het misdrijf, tegen de schuldigen voor de bevoegde regtbanken zouden willen instellen.

»Van de staatss cretarie, den 15 Maart 1847.

P. Card. Gizzi.

De *Diario di Roma* bevat het volgende: »Een rijk katholijk bewoner van Java schrijft, onder dagteekening van 1 Dec. 1846, aan een Hollandsch prelaat het berigt, dat de Sultan van het eiland Banka aan den katholijken pastoor van Singapore gevraagd heeft met zijn geheel gezin gedoopt te worden. Hij heeft aangeboden op zijne kosten eene kerk in de hoofdstad van Banka te doen bouwen. Genoemd blad voegt er bij, dat deze tijding doet vermoeden, dat al de bewoners van het eiland Banka, alsmede die van Biliton, het Katholicismus weldra zullen omhelzen."

STADSNIEUWS.

HERINNERING van de plaatselijke School-Commissie dezer stad en derzelver jurisdictie aan alle schoolhouders, schoolhouderessen en houderessen van kleine kinderscholen, aan stedelijke Art. 10 der Publicatie van 27 October 1825, betrekkelijk het ter behoorlijker tijd inzenden van de Declaratoiren wegens de Kinderziekte of Vaccine: moetende die Declaratoiren ten huize van haren Amanuënsis, C. H. A. Rappard, Bloemgracht, N. Z., N°. 32, zullen moeten ingezonden zijn vóór of uiterlijk op den 7 Januarij, 7 April, 7 Julij, 7 October, voor ieder verstreken vierdedeel jaars.

BURGERLIJKE STAND.

BEVALLEN (26 Maart): A. M. le Jolle, geb. Camphuijsen, D. — (27 Maart): M. Cadevies, geb. van Laan, Z. — M. Prove-

Kluit, geb. Assink, Z. — (28 Maart): R. Kuyt, geb. Jacobson, Z. — (29 Maart): C. E. F. Alting, geb. Fruit, D. — A. B. Kroep, geb. Was, Z.

OVERLEDEN (25 Maart): J. F. Bouvij, 65 j. — (26 Maart): A. J. M. G. Hooghart, 19 j. — Adriaantje van Kleef, wed. J. J. Beckeringh, 80 j. — C. Cruijs, 66 j. — (27 Maart): M. Bekouw, geb. Brouwer, 55 j. — (28 Maart): J. v. Bambergen, wed. D. Blankenstein, 71 j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 31 Maart.

In de Wol-veiling van eergisteren is alles opgehouden, als: R. van 150 a 165 c.; F. van 105 a 125 c.; S. van 100 a 125 c.; A. van 110 a 130 c.; Castello Branca 85 c.; 252 b. niet geveild.

Tarwe 127, 129, 131 ℔ n. Gron. ƒ420, 430, 440; 126 ℔ dito ƒ415, 420; 128 ℔ dito ƒ425, 430; 130 ℔ dito ƒ435, ƒ438; 125 ℔ n. Vries. ƒ435; 127 ℔ Norder ƒ438 entr.; 121 ℔ b. Pools. ƒ460.

Garst 104, 106 ℔ n. Old. winter ƒ236, 242; 107 ℔ n. Vriess. winter ƒ245.

Op 9 vaten olie te leveren. Dadelijk in April ek. 69; Oct. 65; Nov. $65\frac{1}{2}$. *Raapolie* per 6/w. ƒ $38\frac{1}{4}$; Vliegend $37\frac{1}{2}$; primo Mei ek. 36, $\frac{1}{4}$; Sept. 35; Oct. 36; Nov. 36, $\frac{1}{4}$, Dec. $36\frac{1}{4}$. *Lijnolie* per 6/w. ƒ $32\frac{3}{4}$; Vliegend $31\frac{3}{4}$. *Hennipolie* per 6/w. ƒ $34\frac{3}{4}$; Vliegend $33\frac{3}{4}$.

Wij laten hier een overzigt volgen van den aan-, uit- en doorvoer van levensmiddelen te Amsterdam, van 22 tot en met 27 Maart.

Aanvoer:

Tarwe, Leer L. 28, 15 M.; Akkummerzijl L. 7, 13, 75 K.; Dornumerzijl L. 17, 28 M., 50 K.; Embden L. 22; Norden L. 43; Carolinerzijl L. 17; Kleinziel L. 18; Bremen 60; Salonica L. 4; Dusseldorf L. 44, 20 M.; Soetborg L. 22, 15 M.; te zamen L. 285, 2 M., 25 K. — Rogge, Salonica L. 48; New-York L. 200; Hamburg L. 7; te zamen L. 255. — Garst, Akkummerzijl L. 15, 18 M.; Salonica L. 122; te zamen L. 137, 18 M. — Boekweit, Leer L. 38. — Meel, New-York 10450 ℔; Hamburg 51 ℔; te zamen 10501 ℔. — Boonen, New-York L. 2, 10 M. — Rijst, Tjilatjap 92276 ℔; New-York 40500 ℔; Hamburg 22540 ℔; te zamen 155316 ℔. — Paddy, Samarang 170 ℔.

Uitvoer ter Zee:

Tarwe L. 39. — Erwten 1 M.

Uitvoer naar den Rijn:

Erwten L. 3. — Boonen L. 10. — Tarwe L. 22, 12, M, 25 K. — Garst L. 24, 13 M.

Uitvoer naar België:

Boonen L. 14, 22 M.

Doorvoer ter Zee:

Tarwe L. 87, 6 M, 75 K.

Doorvoer naar den Rijn:

Rogge L. 762, 20 M., 90 K. — Tarwe L. 393, 6 M., 25 K. — Garst L. 60, 4 M., 50 K.

Doorvoer naar België:

Nihil.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

30 MAART.		gebl.	31 MAART $1\frac{1}{2}$ u.		gebl.
NEDERL., Werkel. Schl à	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$58\frac{7}{16}$	$58\frac{5}{16}$ à	$58\frac{1}{2}$	$58\frac{1}{2}$
Dito Dito	3 »	71	71 »	$71\frac{1}{8}$	$71\frac{1}{16}$
Dito Dito op rescr.	3 »	71	$70\frac{15}{16}$ »	71	
Dito Dito	4 »	$91\frac{1}{2}$	$91\frac{7}{16}$ »	$91\frac{1}{2}$	$91\frac{1}{2}$
O. I. Leening	4 »	$91\frac{1}{2}$	$91\frac{1}{4}$ »		
Amortis. Syndic.	$4\frac{1}{2}$ »		»		
Dito Dito	$3\frac{1}{2}$ »	$87\frac{7}{8}$	$87\frac{7}{8}$ »		
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$ »	$173\frac{5}{8}$	$173\frac{1}{2}$ »	$173\frac{5}{8}$	$173\frac{5}{8}$
Haarlemmermeer	5 »		»		
Aand. Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$ »		»		
Aand. Holl. S. M.	»		$94\frac{1}{2}$ »		
BELGIË	$4\frac{1}{2}$ »		»		
Dito	$2\frac{1}{2}$ »		$50\frac{1}{16}$ »		
Dito bij Rotschild	$2\frac{1}{2}$ »		»		
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5 »	$17\frac{1}{2}$	$17\frac{5}{8}$ »		
Dito bij Dito onb. st.	5 »	$17\frac{5}{16}$	$16\frac{5}{8}$ »	$17\frac{5}{16}$	
Dito	5 »	$36\frac{1}{2}$	»		
Dito Binnenl. à 6 m.	5 »	$28\frac{15}{16}$	29 »	$29\frac{1}{8}$	29
Coupons Ardoins	»	$14\frac{13}{16}$	$14\frac{3}{4}$ »	$14\frac{5}{8}$	
Passive	»	$5\frac{5}{16}$	»		
Deferred	»		»		
Fransche Uitgest.	»		»		
PORTUGAL, te Londen	3 »	$37\frac{5}{16}$	$36\frac{9}{16}$ »	$36\frac{3}{4}$	
Dito Dito	4 »	$36\frac{3}{8}$	$35\frac{3}{4}$ »	$36\frac{1}{8}$	$35\frac{7}{8}$
Dito Binnenl. à 1 Conto	5 »		»		
RUSL. Obl. H. 1798 en 1816	5 »	$104\frac{5}{8}$	$104\frac{3}{8}$ »		
Dito Dito 1828 en 1829	5 »	104	104 »		
Ct. b. d. 1831 en 1833	5 »	$97\frac{1}{2}$	$97\frac{7}{16}$ »	$97\frac{1}{2}$	
Dito bij Hope	4 »	$88\frac{1}{2}$	$88\frac{3}{8}$ »	$88\frac{5}{8}$	
Dito bij Stieglitz en C°.	5 »	$88\frac{1}{4}$	$88\frac{1}{4}$ »	$88\frac{3}{8}$	
Cert. te Hamburg	5 »		»		
Inschrijving in Assignat.	6 »		»		
Cert. van Dito	6 »	$69\frac{7}{8}$	$69\frac{3}{4}$ »		
POLEN, Certific.	4 »		»		
Dito Aand. met Loten fl. 500	ƒ		»		
Dito Dito fl. 500	»		$142\frac{1}{2}$ »		
AMERIKA, Phil. Bank	6 pCt.		»		
Dito	5 »		»		
Dito Bank-Actiën			»		

Oostenrijk, Met. 5 pCt. $104\frac{1}{2}$; Napels, Cert. bij L. en B. 93; Braz. 5 pCt. $87\frac{3}{4}$; Venezuela $41\frac{3}{4}$.

Koers van het Geld: Beleening $3\frac{1}{2}$ pCt., Prolong. 3 pCt. Wissel-Disconto 4 pCt.

ANTWERPEN, 29 Maart. Kerkelijke Staat. Oblig. 1832 à 1837 vijf pCt. $100\frac{1}{8}$. Certific. 1844, vijf pCt. $96\frac{1}{8}$.

Wisselkoers.

2/m. Hamburg $35\frac{3}{8}$; Zigt dito $35\frac{5}{8}$; 2/m. Londen $11.92\frac{1}{2}$; Zigt Londen 12.00; 3/m. Lisbon. $42\frac{1}{2}$; 3/m. Porto $43\frac{1}{4}$; 2/m. Petersb. $1.92\frac{1}{2}$.

JAARMARKTEN, enz.

INVALLENDE GEDURENDE DE MAAND APRIL 1847.

3 April. Steenb. p. en km. — 5 id.: Oorschot jm. — 6 id.: Nykerk pm.; Zijp jm.; Vlierden jm. — 7 id: Wijk km.; Groningen pm. — 8 id: Amersf. pm; Zwolle km.; Voorschoten ke. pm. — 9 id.: Amersf. Puttersh. km. — 10 id.: Thiel pm. — 11 id.: Schagen km. — 12 id.: Buren pm.; Beverw. le. — 13 id.: Montfoort, Weesp km.; Heusden jm. — 14 id.: Woerden km.; Waalwijk jm.; Rosendaal km. — 15 id.: Naarden, Lis km.; Klundert pm. en km.; Elburg pm. — 16 id.: Waalwijk jm. — 17 id.: Arnhem, Leerd., Doesb, Velzen km. — 18 id.: Zwartewaal ke. — 19 id.: Groningen pm.; Alkmaar, Wijk km. — 20 id.: Amsterdam, Weesp, Montfoort km.; Heusden jm. — 21 id.: Alkmaar, Wijk pm.; Woerden km.; Dordtr. le. — 22 id: Naarden, Zwoll km. — 23 id.: Terschell. km. — 24 id.: Arnhem, Grave, Leerdam km.; Texel schapenm; Alkmaar lammerm. — 25 id.: Bergen op Z. jm. — 26 id.: Leiden km. — 27 id.: Hilv., Amstelv., Meppel, Weesp km. — 28 id.: Wijk, Munn. km.; Deventer jm.; Woerden km. — 29 id.: Naarden, Abcoude, Edam, Delft km. — 30 id.: Edam pm.; Hoorn km.

MENGELWERK.

KAREL VON ABEL.

(*Slot.*)

Het werd inderdaad hoog tijd, dat er in het bestuur der binnenlandsche zaken eene verandering plaats greep. Terwijl de minister tot dusverre met eenzijdige haast de zoogenaamde materieele belangen van het volk najoeg, waren de grondslagen van elken waren vooruitgang, de godsdienstige en zedelijke vorming en de bevordering van eene krachtige vaderlandsliefde (*Nationalbewusztseyns*) in het oog vallend verwaarloosd. De Kerk werd beschouwd als eene soort van politie-inrigting; het schandelijk spel, dat bij gelegenheid der beroeping van graaf Reisach op den bisschoppelijken zetel van Eichstädt werd gedreven, de gekunstelde angstvalligheden, door welker voorspiegeling de kerkvoogd moest overgehaald worden, om toe te geven in zaken, waar het onvervreemdbare regten betrof; de verschijning van den heer van Bunsen te Munchen, die eenen niet onbeduidenden invloed op de besluiten des ministers uitoefende, dit alles te zamen genomen, zal het zoo even gevelde oordeel regtvaardigen.

Nog slimmer stond het geschapen met de inrigtingen voor het onderwijs, en het werd reeds van alle kanten zigtbaar, waar het met de zaken heen moet, wanneer er niets van de individueele geestkracht, en daarentegen alles van den vorm wordt afhankelijk gemaakt. Na het eindigen van den Landdag werd A. benoemd tot staatsraad in gewone dienst en tijdelijk minister van binnenlandsche zaken in de plaats van Wallenstein, doch op den 1 April 1838 tot werkelijk minister aangesteld. Weinige maanden later namen, even als in het overige Duitschland, ook in Beijeren, ten gevolge eener onvoorziene gebeurtenis, de zaken eenen anderen keer. Wat men in het noorden en in het zuiden voor onmogelijk hield, namelijk eene godsdienstige en kerkelijke opschudding, een hernieuwd katholiek leven, dat werd te weeg gebragt door het gevankelijk vervoeren van den Aartsbisschop van Keulen, welke de gevangenzetting van dien van Posen was vooralgegaan; de *allocutie* van Gregorius XVI en de de zonderlinge rol, welke de Pruissische diplomatie te Rome speelde. Beijeren werd het toevlugtsoord voor het vervolgde Katholicismus, en trad weder op in de schitterende stelling, welke het reeds in vorige eeuwen een zoo groot zedelijk overwigt had verschaft, waartoe de nieuwe minister ook wezentlijk den weg baande, naardien hij tegenover de onder Wallersteins bestuur langzamerhand ingeslopene protestantizering, op akademie, universiteit en andere hooge leerinrigtingen wederom gelegenheid gaf tot de ontwikkeling van katholieke wetenschap en katholiek leven. Ook de kerkelijke aangelegenheden werden weder anders behandeld; de dood van onderscheidene Bisschoppen maakte het mogelijk de opene zetels weder te bezetten met mannen, die de zwaarwigtige taak van het bisschoppelijk ambt regt wisten te behartigen; de briefwisseling met den Stoel van Rome werd toegelaten, de argwaan, die in alle kerkelijke betrekkingen was ingedrongen, verdween. De staatkundige processen vervielen met het Wallersteinsche bestuur.

Niet enkel, voor zoo verre het concordaat met betrekking tot de kloosters verpligtingen oplegde, maar ook in het belang der vrijheid van geweten, werd op verlangen van den koning, het getal der op te rigten kloosters vermeerderd, en vooral voor de zoodanige, welke zich aan de verpleging der zieken en de opvoeding der jeugd toewijdden, een voor armen en rijken gelijkelijk gezegenden werkkring geopend. — Toen onder de menigvuldige werkzaamheden van het nieuwe ministerie de landdag van 1842 bijeenkwam, werd het moeijelijk vraagpunt der bezuinigingen door een constitutieverdrag opgelost; het groote spoorwegnet voor het koningrijk vastgesteld, hetwelk aan Beijeren in de toekomst eene belangrijke handelsrol verzekert; ook werd de afhankelijkheid van Beijeren van het tolverbond zoo veel mogelijk opgeheven.

De bepalingen omtrent de kniebuiging der soldaten en der landweer voor het Allerheiligste, alsmede het letten der oprigting van protestantsche gemeente katholieke steden, bragten den minister in een reu onverdraagzaamheid en werden door zijne tegensta gretig uitgebazuind. Doch, in het eerste punt ha *alleen gehandeld op last van den Koning*, die, wel van gewetensdwang op te leggen, slechts een algem voor het onderwerp doelmatig reglement wilde ge en bovendien was dit reglement van zoodanigen a dat het veel meer tot eer strekte van hen, tegen w het gebezigd werd, naardien men bij de Protestanten gelijkheid van godsvereering met de Katholieken ondersteIde, welker afwezendheid pijnlijk bewees, diep de zoogenaamde hervormers en hunne leerli de scheuring in Duitschland gegrondvest hadden. betrekking tot het tweede punt zijn de zaken nog afgeloopen, en hoe hard ook het verbod van godsdi oefening voor niet wettig zamengestelde gemeenten in algemeen ook moge klinken, wordt nogtans door regts digheden ook hierin aan het ministerie het regt toegek

Evenzoo heeft A. ook op bepaald bevel van den kon den storm der Gustaaf-Adolf-vereeniging, dit voor D sche nationaliteit zoo beleedigend kluchtspel, ver Beijeren's grenzen verwijderd gehouden, en daardoor z den dank van helderziende Protestanten ingeoogst. gelijk lot onderging het rumoer van het Rongeanism en terwijl andere regeringen den *reformateur voyag* de verstoring van de rust hunner onderdanen v lieten en daardoor gedeeltelijk tot bloedige toonee aanleiding gaven, was in Beijeren het bevel uitgeva digd om den afvalligen priester in hechtenis te neme waar en hoe hij in handen te krijgen was, en hem o de grenzen te zetten. — Voorzeker zal die partij, we dan alleen den katholiek prijst, wanneer hij zijne go dienstpligten *niet* vervult, het den minister A. n vergeven dat hij in hunne trouwe vervulling anderen een edel voorbeeld geeft. Wie niet vatb is voor eene opofferende zelfverzaking voor den pers des konings en voor het koningschap, zal ook den r derlijken zin niet begrijpen, dien A. bij meer dan ee gelegenheid deed uitblinken, als hij zich manmoedig de bres stelde en de schichten opving, die eigenlijk e hooger personaadje golden. Wie met fariseeuwsche stre heid van eene buitengewone krachtige natuur de vadzighe van een loom bloed verlangt en waar hij die niet vin den staf breekt, die moge voor zich het voorregt he ben met den scherpen blik van een pedant de ooge blikkelijke opwellingen van billijke verontwaardiging berispen, welke het kleingeestige, boosaardige, arglisti duijwen van een of anderen zich schuil houdenden vijan soms kan doen ontstaan. Doch wannneer eene groo veerkracht, welke slechts de fout heeft, eene gelijke veerkrach ook van anderen te vorderen; wanneer eene onbegrensd gehechtheid aan de zaak des konings; wanneer eene zeld zame zaakkennis, gepaard met eene buitengewone scherp zinnigheid, geleerdheid en helderheid van geest; gron dige kennis van de behoeften des volks en de wil o daarin te voorzien; eene zeldzame welsprekendhei en (wat nog het meeste is) een onberispelijk karakte aanspraak geven, om aan het roer van eenen staat t staan, dan is A. meer dan menig ander daartoe bevoegd

Tot zoo verre de *Allgemeine Real-Encyclopädie fü das katholische Deutschland*, *in voce*.

Wat sinds het schrijven dier schets (1846) voorviel is van te versche dagteekening en staat een elk nog t levendig voor den geest, dan dat het niet onbescheide zou zijn daarbij lang te verwijlen. Von Abel bleef aa eer en pligtbetrachting getrouw in zijne hooge waardig heid, tot dat het openbaar schandaal, door den konin gegeven, en de onwaardige vorderingen van den konin hem daaruit verjoegen.

ADVERTENTIEN.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.